

קובץ

הערות וביאורים

בלקו"ש, בשיחות, בנגלה ובחסידות

פרשת בהעלותך
גליון לח (שצה)

יצא לאור ע"י

תלמידי בית המדרש דמוסד חינוך אהלי תורה

417 טראי עוועניו • ברוקלין, ניו יארק

שנת חמשת אלפים שבע מאות ארבעים ושבע לבריאה

ב"ה. עשי"ק פרשת בהעלותך התשמ"ז.

ת ו כ ן ה ע נ י נ י ם

שיחות

מכתב מהרגצ' ובי אודות תשלומין דחה"ש כשיבנה ביהמ"ק
בילמי התשלומין ..... ד
בענין הנ"ל ..... ו
משה ואהרן לא יצטרכו הזאה בתחילת המתים ..... ז
דברים שלא נצטוו ב"נ אבל השכל מחייבם ..... ט
"חטיפת" תיבות התפלה ..... י
קדושת ה"גשם" לפני מ"ת ..... יא
החיוב דאוה"ע לקיים דיבורם ..... יא
דברים שלא נצטוו ב"נ אבל השכל מחייבם ..... יב
מתי חלשה דעתו של אהרן ..... יג

ליקוטי שיחות

ביאור בפרש"י פרשתינו ט, א ע"פ המבואר בלקו"ש חכ"ג. יג.

חסידות

הערה במאמר ד"ה וידבר גו' ש.ז. ..... טו
הערה במאמר ד"ה בשעה שהקדימו ש.ז. ..... טו
ציונים ומ"מ ללקו"ת ר"פ בהעלותך ..... טז
הרצון מנהיג המדות של אדם ..... יז
הערה אודות רשימה שנדפסה בס' מגדל עוז ..... יח

פשוטו של מקרא

כ.....	פרשתינו ח, ז.
כ.....	שם.
כא.....	ח, טו.
כב.....	ח, טז.
כב.....	ח, לז.
כג.....	ח, לט.
כג.....	ח, כד.
כג.....	ח, כה.
כה.....	ט, ז.
כה.....	ט, יד.
כט.....	ט, יח.
כט.....	ל, לב.
ל.....	לא, א.
ל.....	לא, ה.
לא.....	שם.
לא.....	לא, לב.
לב.....	לב, לג.
לג.....	שם.
לג.....	שם.
לד.....	רשמית בלאורל כ"ק אד"ש בפלרש"י דפ' שלח

שונות

הגוסס כמת דמל.....לח.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

ש ל ח ו ת

א. בענין מה שדיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתוועדות דאור ל"ב סיון אודות תשלומין של חג השבועות, מועתק בזה לתועלת הרבים מכתב מהצפע"נ בענין זה שנדפס בלגדל תורה (נ.י.). בחודש כסלו טבת תשמ"ג עם הערות של העורך ש"י.

המערכת

יום ב' ט' סיון תשלומין של חה"ש

[בזה גם עכשיו נ"מ אם יבנה המקדש היינו א] צריכים להקריב קרבנות של י"ט ועיי[ן] בירוש' פסחים פ"ט⁹ ותוספ' פסחים¹⁰ דא[ם] יבנה בהמ"ק בין פסח א' לב' א"צ פסח שני מחמת דלא הוה פסח א' וגם מחמת דאין ציבור מקריבין בפ[סח] שני ועיין פסחים דף פ'¹¹. ובירוש'

8) תשובות הגאון מרוגוטשוב דלקמן נעתיקו מצילום גוכת"י, ונכתבו אל הגאון החסיד הרב יעקב ש"י לנדא, הפוסק בבית אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע ברוסטוב וכו', עתה הרב הראשי בעי"ת בני ברק, ות"ח ת"ח שנחנש ע"מ להו"ל.

9) ה"א: ניתן לישראל לבנות בית הבחירה יחיד עושה פסח שני ואין צבור עושין פסח שני, ר' יודה אומר ציבור עושה פסח שני.

10) פ"ח ה"ב, שם היא הברייתא הנ"ל — המובאת בירושלמי.

11) ע"ב: איחמר היו שלישיתן זבין ושלשיתן טהורין ושלשיתן טמאי מתים אמר רבי מני בר פטיש-אותן טמאי מתים אינן עושין לא את הראשון ולא השני, בראשון לא עבדי הגדילו זבין על הטהורים דלא עבדי בטומאה הוה ליה טמאי מתים מיעוטא ומיעוטא לא עבדי בראשון, בשני לא עבדי נצרפו זבין עם טמאי מתים דלא עבדי בראשון הוה להו רובא ורובא לא מדחו לפסח שני, ופרש"י, דהואיל וטהרו זבין עכשיו נמצאו רוב ציבור צריכין לו ורובא דציבור בשני לא עבדי.

ומ"ש לעיל, מחמת דלא הנה פסח א"י נראה שהוא ע"פ הרמב"ם (הל' ק"פ פ"ו ה"ו) ובשני לא יעשו שהרי מיעוט עשו בראשון כמו שביארנו⁹ דהיינו כמ"ש לעיל שם ה"ד, הואיל ולא עשה רוב הקהל בראשון לא יעשו אלו המיעוט הטמאים למת את השני, והוא מגמ' שם ע"א, היו רובן זבין ומיעוטן טמאי כתיב אמר רב אותן טמאי מתים אינן עושין לא בראשון ולא בשני ראשון לא עבדי דהוה מיעוטא ומיעוטא לא עבדי בראשון, בשני נמי לא עבדי כל היכא דעבדי ציבור בראשון עבדי יחיד בשני כל היכא דלא עבדי ציבור בראשון לא עבדי יחיד בשני. וס"ל להרמב"ם שוהו גם הטעם למ"ד בע"ב, רובא לא מדחו לפסח שני, ובלקוטי

מחלקת גבי פסח אם הוה כל ישראל זבים אם עושים פסח שני¹² וכן בתוספ' ובספרי בזה בפ' בהעלותך¹³ ובמכלחא. אך לגבי עצר[ת] מאי אם אנחנו א"י לעשות מחמת דאין לנו מקום להקריב¹⁴ או בגדר דיחוי. וכ[תב] בתוס' חגיגה דף ט'¹⁵ דגבי עצרת לכ"ע [הוי] תשלומין דראשון. וא"כ א"א אם נימא דזה דיחוי. ועיין בתוס' רפ"א דחגיגה¹⁶. כאמת תליא במחלוקת בירוש' פ"ב דחגיגה[ה]¹⁷ אם בעצרת ביום טבוח אם קרבנות של י"ט אם מקריבין כל המשמרות או רק משמר הקבוע וזה תליא בזה. ועיין מ"ק דף י"ט ע"א ר"א אומר¹⁹ עצרת כשבת ופליגי עלי' וכן פסק ר"י דהוה גדר י"ט כל ז' בעצרת. לכן יפה אנ"ש שי עושים²⁰ לא כהמערערים²¹ והכלל כמעט כל מקום שפסק הגאון האמיתי מלאדי ז"ל אמת].

שיחות (חי"ב ע' 219 הערה 24) מוכיח מדברי הרמב"ם האלו, שגם מסתמי' דהבבלי (פסחים שם דף סו, א) אין להוכיח דלא כר' יודה בירושלמי הנ"ל.

12) בירושלמי שם, אין צבור טמא נפש נדחה לפסח שני [אלא עושין בראשון — קה"ע] טמא זיבה וטמא צרעת [צבור שהן זבין ומצורעין — קה"ע] נדחין לפסח שני... ניתן לישראל לבנות בית הבחירה יחיד עושה פסח שני ואין צבור עושין פסח שני ר' יודה אומר ציבור עושה פסח שני". הרי ד, כל ישראל זבים" וניתן לישראל לבנות בית הבחירה" דין אחד להם, וא"כ המחלוקת שבתוספתא הנ"ל (הערה 10) היא גם גבי כל ישראל זבים.

13) והאיש אשר הוא טהור, שומע אני אחד יחיד ואחד צבור עושה פסח שני ת"ל ויהי אנשים היחיד עושה פסח שני ואין הצבור עושה פסח שני. וכתב ע"ז בצפ"נ עה"ת (בהעלותך ע' צח) "ר"ל אם היו כולם זבים. ועי' בירושלמי פ"ט במס' פסחים דזה מחלוקת, ועי' שם בתוספתא".

14) דאם יבנה המקדש צריכים להקריב קרבנות של חה"ש לתשלומין. או בגדר דיחוי דאז אין שייך תשלומין.

15) ד"ה תשלומין זל"ו, לא מסתבר למימר תשלומין זל"ו כיון דחול גמור הוא.

16) ד"ה תשלומין דראשון (?).

17) ה"ד: עורות של מי רבי טבי בשם ר' יאשיה איתפלגון רבי יוחנן ורשב"ל רבי יוחנן אמר של כל המשמרות ר"ש בן לקיש אמר של אותו המשמר.

18) דר' יוחנן דס"ל (חגיגה ט, א) תשלומין לראשון ס"ל ביום טבוח דהוי של כל המשמרות, כמו בקרבנות החג דהוי של כל המשמרות (סוכה נה, ב).

19) משחרב בית המקדש (שאין לעצרת תשלומין כל ז' ואינו אלא יום אחד — רש"י) עצרת בשבת (ודינו כשבת דעולה ואינה מופסקת — רש"י).

20) שאין אומרים תחנון, מר"ח טיון עד י"ב בו ועד בכלל, דהיינו ה' ימים אחר חג השבועות, כי החג יש לו תשלומין כל שבעה" (סיפור אדמו"ר הזקן).

21) ראה בהנסמן בכף החיים סי' קלא ס"ק קו. וסי' תצד ס"ק ב"ן.

ב. בנוגע למה שנתבאר בארוכה בהתוועדות ד"ב סיון, אודות דשייך תשלומין בקרבנות דחגה"ש [ראי' וחגיגה] כשיבוא משיח ויבנה ביהמ"ק בתוך ימי התשלומין, לכאורה כיון שכל ישראל יהיו צריכים הזאה שלישל ושביעי, וטמא פטור מקרבנות אלו כדפסק הרמב"ם בהל' חגיגה פ"ב ה"א משום שאין הטמא ראוי לביאה במקדש, וכ"כ בה"ד, וכ"כ שם דכל הפטור מראייה פטור מן החגיגה, ובה"ה כתב דאפ"י אם הי' טמא בלילי יו"ט הראשון אעפ"י שטהר למחר פטור, נמצא דכשבנ"י לא יהיו טהורים ליכא עליהו חיוב כלל? ועד"ז יל"ע במ"ש בהמכתב מהצפע"נ (הנדפס בלגדיל תורה כסלו-טבת תשמ"ג, ומועתק בגליון זה לפני שורות אלו) דג"כ לא הזכיר אודות זה דליכא חיוב מצד טומאה?

והנה בס' משנת יעבץ (מועדים סי' מ"ב) כתב דהרמב"ם (שם) כתב: דנשים ועבדים פטורים מן הראייה כו' וטמא, וכבר ביארנו בהל' ביאת המקדש שאין הטמא ראוי לביאה כו', עכ"ל. ומשמע דהא דטמא פטור מן הראייה, זה לא פטור בהגברא, כמו כל אלו השנויים במתניתין ריש חגיגה שפטורין מן הראייה, אלא שטמא אינו יכול לקיים מצוות ראי', מפני שאינו ראוי ליכנס לעזרה, ובמילא הוא גם פטור מקרבן ראייה, ולפ"ז נראה דבכהן טמא ובקרבן ציבור שיותר לו ליכנס לעזרה ומקלים מצוות ראיית פנים, הנה הוא חייב גם בקרבן ראייה, [ולפ"ז אי"ש דלא קתני במתניתין ריש חגיגה שטמא פטור מן הראייה כדחשיב שאר הפטורים, שהרי יש טמא שחייב בראייה, כגון כהן טמא ובקרבן ציבור], וכמבואר גם בתוספתא ריש חגיגה דקתני, דהטמא פטור מן הראייה משום שנאמר ובאת שמה והבאתם שמה בראוי ליכנס בעזרה, הרי מפורש דהא דטמא פטור אי"ז פטור בגברא כמו כל הפטורין מן הראייה, אלא משום שאינו יכול לקיים מצוות ראייה כיון שאסור לו ליכנס לעזרה, אבל בכהן טמא ובקרבן ציבור שיותר לו ליכנס לעזרה, הוא באמת מקלים מצוות ראי' שחייב בקרבן ראי' עי"ש בארוכה.

ולפ"ז אפ"ל דכל כהנים אלו שיהיו מוכרחים לעבודה מיד בביאת המשיח בקרבנות ציבור וכו' (וע"ד דאיתא ברמב"ם הל' ביאת המקדש פ"א ה"ז ובראב"ד שם לענין איסור שתיות לין לכהנים בזה"ז וכתב הראב"ד דהי' מיד מצרף וכו') הנה יתחייבו בקרבנותיהם כיון שיותר להם ליכנס לעזרה, וכפי שנתבאר בהשיחה דחסרון ביהמ"ק הוא חסרון צדדי, כמו כשחל עצרת בשבת, במילא לא חל עליהם הפטור,

ואף דסו"ס היו טמאים ביום ראשון, אפ"ל בזה כסברת הצ"ח בביצה יז, א, (המובא בלקו"ש חגה"ש תשמ"ו, בהערה 52) דכחל עצרת בשבת אף שה"ל חלג' ביום ראשון ונתפשט אח"כ דיש לו תשלומין, כיון דבלאה"כ לא ה"ל יום הראשון ראוי להבאת הקרבן עיל"ש, ועד"ז י"ל בנדו"ד, [ואולי אפ"ל עוד יותר, דאי נימא דהשיר מעכב את הקרבן (עי' ערכין יא, א, ובירושלמי ר"פ מקום שנהגו דכן סב"ל לרשב"א וכן סב"ל לכמה אמוראים שם, וראה ערוך השלחן העתיד ה"ל כלי המקדש סי' כ' אות ז') אפשר דמצד טומאה דחוי' בציבור יהיו גם לווים מותרים ליכנס לעזרה כיון דשיר מעכב (וצריך בירור בזה), נמצא דגם הלווים יתחילו בקרבנות ראי' וחגיגה לפי הנ"ל].

ועד"ז י"ל לגבי משה ואהרן עצמם שנתבאר שהם בודאי טהורים, במילא יהיו מחוייבים, ואף דביום ראשון דעצרת היו פטורים מן המצוות לגמרי דלמתיים חפשי נמצא דאינם בני חיובא, הנה עי' בכתובות קג, א, דרכינו הקדוש ה"ל מוציא בני ביתו בקידוש, וקשה דלמתיים חפשי, ואיך אפשר להם להוציא בני ביתם, וכתב ע"ז בגליוני הש"ס שם שעפ"י מ"ש בספר חסידים (תתשכ"ט) דבצדיקים אי"ז שייך דנקראים חיים אף במיתתם ופוטר בקידוש בני ביתו, וביאר הגרע"א בב' אופנים: א) דבצדיקים רק הגוף נעשה חפשי מן המצוות אבל הנפש שבעולם העליון י"ל דשפיר מחוייב במצוות כו' ולכן שפיר היו מחוייב בהדבר ומוציא בני ביתו. ב) דצדיקים במיתתם קרויים חיים וכאילו הם בחיים עדיין ורק כאשר הם בעולם העליון פטורים מן המצוות מפאת המקום כי לא נאמרו המצוות בעולם העליון, משא"כ בירדם לעוה"ז עדיין חיוב המצוות עליהם כבתחילה, כי בעוה"ז יש חיוב מצוות לכל ישראל חי והצדיק הוא חי עיל"ש, ועי' לקו"ש ח"ב ע' 511 ובהערה 59, ועי' גם בברית עולם ומקור חסד בס' חסידים שם דבצדיקים לא אמרינן דנעשה חפשי מן המצוות כו', ולפ"ז נמצא דגם אצלם שייך החיוב. מיהו כ"ז הוא לשקו"ט בעלמא כי מהשלחה ה"ל משמע דזה שייך לכאו"א מישראל, ויל"ע בכ"ז יותר.

*

ג. ב) במה שנתבאר לענין משה ואהרן, דבודאי יהיו טהורים מיד כיון שהם באים ממקום טהור ולא יצטרכו להזאה וכו', שמעתי שואלים דהלא הוא איבעיא בנדה ע, ב, אם מתים

לעתיד לבוא צריכים הזאה שלישי ושביעי ולא נפשט עיל"ש. ויל"ל בפשוט עפ"י מ"ש המהרש"א שם שהשאלה היא רק בנוגע להמתים שיחיו לעתיד לבוא שנטמאו בהיותם בחיים במת ונעשו טמאי מתים ומתו בלי הזאה ואותה הטומאה להיכן אזלא כו', אבל המתים שמתו בטרה אין שום ספק דבודאי לא יהיו צריכים שלישי ושביעי, כיון דאין בהם הגוף הראשון שהבשר כבר נתעכל אי"כ טומאת מת שזה הגוף היא בריה חדשה עיל"ש, ולפ"ז פשוט דא"ש, ואדרבה דכן מבואר בהדיא בהמהרש"א דלא יצטרכו הזאה אם מתו בטרה, ובמילא מובן ג"כ לענין משה ואהרן.

אבל בלקו"ש ח"י"ח פ' חוקת (ב) ע' 246 והלאה נתבאר שלא כהמהרש"א דהשאלה היא בכל המתים שיקומו והספק הוא באופן התחיל עיל"ש. ובסעי' ל"ב שם נתבאר דלאיכא דאמרי שם בכל המתים בודאי יצטרכו הזאה, דהתחיל תהי' באופן שהתחיל מן הלוז של שדרה וכו' וכל הספק הוא רק בנוגע לדור המדבר יעו"ש בארוכה, ובחידושים ובליאורים בש"ס ח"א סי' מ.ב.

ויל"ל בפשוט עפ"י מה שהביאו באחרונים מהילקוט משלי ט' (סי' תקמ"ד) מעשה הי' ברע"ק שהי' חבוש בבית האסורים ור' יהושע הגרסי הי' תלמידו ומשמשו, ערב יוהכ"פ נפטר ממנו והלך לביתו, בא אליהו ז"ל ועמד על פתח ביתו, אי"ל שלום עליך רבי כו' אי"ל כהן אני ובאתי להגיד לך שר"ע מת בבית האסורין, מיד הלכו שניהם לבית האסורים כו' מיד נטפל אליהו ז"ל ונטלו על כתפיו וכשראה ר' יהושע כך אי"ל לאליהו ז"ל רבי, והלא אמש אמרת לי שכהן אתה וכהן אסור לטמא במת, אי"ל דיין ר' יהושע בני ח"ו שאין טומאה בתלמידי חכמים, והנה אף דהתוס' יבמות סא, א, ד"ה ממגע כתבו דרק דחויי קא מדחי לי' ועיקר טעמא לפי שהי' מת מצוה לפי שהי' מהרוגי מלכות והיו יראים לקברו, וכ"כ בב"מ קיד, ב, בד"ה מהו. אבל הרמב"ן בלבמות שם חולק על התוס' דח"ו לומר שהי' דוחה אותו שא"כ הי' נותן מכשול לפני עור כו', ועי' גם ברשב"א שם וכ"כ הכס"מ בשיטת הרמב"ם בפ"א מהל' טומאת מת ה"ג דסב"ל דאליהו לא אמר בדרך דחיה, ועי' ג"כ ברמב"ן על התורה פ' חוקת בתחילתו: (יט, ב) "וטעם טומאת מת בעטיו של נחש כי הנפטרים בנשיקה לא יטמאו מן הדין, והוא שאמרו צדיקים אינם מטמאין" עיל"ש. ובס' צמח דוד פ' ויגש הביא דמ"ש בסנהדרין ל"ט כששאל המין כי קבריה למשה במאי טביל

וקאמר בנורא, לדעת המין קאמר דבאמת אי"צ טבילה מפני צדיקים אינם מטמאים עיל"ש ועי' בחתם סופר סנהדרין לט, א, (ירושלים תשמ"ה) שהאריך בענין זה דצדיקים אינם מטמאים כל כבוד בחייהם נטבלו הם ונגעלו מכל גיעול ותיעוב במילא שוב אין הנוגע בהם במותם בעי טבילה כי לא נטמא בנגיעתו, וידוע דמרע"ה נתקדש בענו ויכסחו הענו כו' והנוגע לא בעי טבילה עיל"ש בארוכה.

ובהערות על הרמב"ן בפ' חקת שם מביא דכן מפורש בזהר וישלח (קסח, א) דצדיקא דמשתדלי באורייתא לא מסתאבי גופא דלהון עיל"ש. ועי' פני דוד להחיד"א פ' בשלח, ושו"ת מנחת אלעזר ח"ג סי' ס"ד בארוכה בענין זה.

ובאמת בס' פנים יפות פ' חוקת (עה"פ זאת התורה וגו') הביא הגמ' הנ"ל בנדה ובתחילה רצה להביא ראי' דצדיקים מטמאין כיון דכשיעמדו בשעת התחיל' יהיו צדיקים גמורים ואפ"ה צריכים הזאה כו', אבל אח"כ כתב די"ל דודאי דאיתן שלא היו בשעת מיתתן צדיקים אלא לאחר שקיבלו עונשים בגיהנום הם כצדיקים גמורים, מ"מ כבר נטמא גופן בשעת מיתתן ולא פקעה טומאה ראשונה, אבל צדיקים מעיקרא אינם מטמאים ומביא ראי' ממשה שהי' במערה כשמת אהרן אף דמשה הי' כה"ג נמצא דאינו מטמא עיל"ש. עוד מביא ראי' מדוד שמת בעצרת, ולכאורה כיון שהיו טמאים איך הקריבו ישראל קרבנותיהם למחר כמבואר בירושלמי חגיגה פ, ב ה"ג עיל"ש, הלא היו צריכים הזאה? ואפ"ל משום דצדיקים אינם מטמאים, ובמילא לא נטמאו כלל, ועי' מל"מ פ"ג מהל' אבל הי"י.

ולפי כ"ז י"ל בפשטות דהגמ' בנדה איירי במתים סתם אבל במשה ואהרן וכו' בודאי אין צריכים הזאה וכנ"ל, וכמו שנת' בהשיחה.

*

ד. ג) במה שנתבאר בהתוועדות דחגה"ש ובש"פ נשא אודות הענין דנזירות בעכו"ם, דמ"מ צריך לשמור נדרו, יש להעיר בזה ג"כ במה שמצינו שקו"ט באחרונים בנוגע לקודם מ"ת דמי הי' המצוה של הז' מצוות לבני נח. דהרמב"ם במורה נבוכים (ח"ב פל"ט) כתב דלפני משה רבינו לא אמר אחד מהאבות ושם ועבר ונח כו' לכת בני אדם שה' שלחני אליכם

וצונני שאומר לכם כך וכך והזהירכם מעשות כך וכך, וצוה אתכם לעשות כך-כו' עיל"ש בארוכה, דלפיל"ז חקרו בהאחרונים א"כ מי היל' המצוה בז' מצוות אז לבני נח. (ועיל' כלי חמדה פ' ברכה ובס' אבנלי שהם עה"ת ע' ז' ועוד, וראה לקו"ש ח"ה ע' 190 שמביא מ"ש רש"י שהאומות גדרו עצמן מן העריות וכו' עיל"ש בארוכה).

ובס' אהל רבקה ע' קנז הביא בזה ביאור דבאמת לא היל' מי שציווה אותן, אלא שהסברא הוא כמו ציווי התורה, וכל דבר הידוע מצד הסברא והדעת נוטה אליו והמופת מחליב אין צריכים כלל לציווי ונתחייב אדם כמו שהיל' ציווי, כי הוא מחוקי הצדק אשר הכונן משרים נטע בחוק הטבע, ולא הצריכה התורה לצוות במצוות שכליות רק לחזק ולהזהר אף באופן שהשכל יסתפק אם מחוייב בה, ולכן לגבי ז' מצוות כיון שכולם מצוות שכליות נתחייבו בהם אף שלא נצטוו מפי הגבורה ע"י הנביאים לשמרם לעו"ש בארוכה, וכ"כ ר' נסים גאון (בהקדמתו לפי' על הש"ס הנדפס בריש מסכת ברכות) "כל המצוות שהן תלויין בסברא [ובהבנת הלב] כבר הכל מתחייבים בהן מן היום אשר ברא אלקים אדם על הארץ, עליו ועל זרעו אחריו לדורי דורות". וכ"ז מתאים למה שנתבאר בהשיחה דאף בלי ציווי מפורש צריך לעשות כן כיון דזהו לשוב העולם וכו' וזהו רצון ה'.

הרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי

- ר"מ בישיבה -

ה. בקשר להסיפור (המוזכר בהתוועדות דיום ב' דחה"ש) אודות שני ילדי החדר (מפולין ומליטא) אודות "חטיפת" תיבות התפלה מצד החביבות כו', יש להעיר מצוואת הריב"ש סי' ל"ו: "פעמים יכול לומר התפלה במהירות מאד מחמת שבוער בלכו אהבת השם מאד, והתחבות יוצאים מפיו מעצמם". ע"כ.

הרב לוי גאלדשטיין

- תושב השכונה -

ו. בהתוועדות דאור ל"ב סיון נתבאר דהא דאיתא בזוהר "גופא דילהון קדישין" ענינו אחר מ"ת שנמשך הקדושה גם בגוף הגשמי - וכמבואר בתניא ד"אתה בחרתנו" קאי על הגוף שזה נעשה ע"י מ"ת.

ובזה נתבאר הא דהי' צריך אברהם להשביע את אליעזר ב"שים נא ידך תחת ירכלי" כדי שיהי' שבועה בנקיטת חפץ ולא סגי. שיחזיק את היד שהי' מרכבה לאלקות וע"ז נתבאר דלמרות שהי' מרכבה בכ"ז לא הי' הגוף בבחינת "חפצא דקדושה" מכיון שהי' לפני מ"ת, ועדיין לא נתקיים גופא דילהון קדישין, עכת"ד.

ויש להעיר מהסיפור הידוע (הובא בקובץ מכתבים נדפס בתהילים אהל יוסף יצחק ע' 197) בנוגע אברהם אבינו "שאפילו גוף קדושה בשר הוא" היינו שהי' גוף קדושה ועוד יותר דעי"ז נתנחם הרה"מ דגם אצלו קרה בדומה לזה ולכאורה לפי הנ"ל דלפני מ"ת לא הי' המושג דגוף קדוש. (א) איך שיך לומר גוף קדוש. (ב) איך שיך שיתנחם בזה המגיד.

ולכאורה הי' מקום לומר ד"גוף קדוש" לחוד וחפצא דקדושה לחוד. אבל לפי"ז צ"ל מהו ההכרח דהא דאיכא בזוהר דגופא דילהון קדישין פירושו חפצא דקדושה וממילא לא שייכי אצל האבות.

הרב יעקב משה וואלבערג

- ר"מ בילשבה -

ז. בהתוועדות דחגה"ש ש.ז. נת' דאע"פ שהעכו"ם אינם בגדר נזירות, אבל יש להם החיוב לקיים את דברם, ע"כ.

ויש להעיר מלקו"ש ח"כ ע' 181 בהערה 29, בענין אם גדר נדר חל על האבות ומסיים שם (בנוגע לנדר לקיים את התורה) "י"ל אשר נדר לה" (בדברים שבין אדם למקום ועד"ז לקיים כל התורה) יש בזה גדר דעבודת השם דבדאי כשב"נ עושה מעשה מסוג זה עושה מצוה אף שלא נצטווה על מעשה זה. ע"כ.

ולש להעיר ג"כ מלקו"ש ח"ה פ' ויצא (ב) שמבאר ש"האומות גדרו עצמן מן העריות ע"י המבול" אפי' מסוג של עריות שלא נצטוו, וזה קיבל תוקף ע"פ דיני ב"נ (וע"פ תורה) און מען איז נענש געווארן בליס עובר זיחן אויף זיי סיי בידי שמים סיי בידי אדם.

ותוקף של נדרם הי' עד כדי כך שאפי' בנדון שהם צריכים לעבור על איסור תורה, עדיין היו צריכים לקיים את נדרם, כמבואר שם בסעי' ו' דהטעם מדוע נשאו ב' אחיות, בכדי לא לעבור על איסור רמי', עיי"ש.

וצ"ל, דאע"פ שיעקב קיבל ע"ע לשמור את כל התורה בגדר נדר, אבל מכיון שכו"כ ענינים גם ב"נ קבלי עליהם כגון רמי' הרי יש לזה תוקף מיוחד, שאפי' לגבי יעקב, ענין זה דוחה את נדרו לקיים את התורה.

ב - ע"פ הנ"ל צלה"ב מה שנת' בהתוועדות דכל הדברים שהם בגדר דמשפטים שאפשר להבינם בשכל בטח צריך לקיימם, רק לאחרי מ"ת הם קבלו תוקף ונצחיות בזה שנהיו למצות בנוגע לשכר ועונש אבל אצל העכו"ם ישנו החיוב לקיימם אבל לא עם התוקף דמצוה.

ובלקו"ש הנ"ל ביאר דלאחר שב"נ קבלו על עצמן ענינים נוספים על מה שנצטוו, הרי זה קיבל תוקף של דיני ב"נ (וע"פ התורה) עד שנענשים בידי שמים (ראה הערה 37) ובידי אדם (ראה הערה 38).

*

ח. בהתוועדות הנ"ל שאל למאי נפק"מ מש"כ בגמ' עירובין "אלמלא ניתנה תורה היינו לומדים צניעות מחתול כו"כ" וביאר שהנפק"מ הוא בנוגע לגוים (שאליהם לא ניתנה התורה), שהוא בנוגע ענין שכר ועונש.

ולש להעיר מלקו"ש ח"ח פ' חקת (א) בהערה 49, שמבאר הנפק"מ דמאמר הנ"ל ע"פ מה שכ' הרמב"ם בשמונה פרקים פ"ו, שהרעות שהן רע גם מצד השכל צריך לומר ע"ז "אי אפשר" עיי"ש.

הרב מיכאל לוזניק

ט. בהתוועדות דש"פ נשא (הנחה בלה"ק סכ"ז) בביאור פי' רש"י, (בהעלותך ח' ב') למה המתין רש"י להגיד חלישות - דעתו של אהרן בריש פ' בהעלותך, ולא לעיל בפ' נשא אצל הקרבת הנשיאים, הסביר כ"ק אד"ש שרק אחרי הפסוק [בסוף פ' נשא] "ובבא משה גו'", דוקא אז נתעורר אצל אהרן חלישות הדעת. וצ"ע מפשטות לשון רש"י: "...שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו כו'", דמשמע מזה דבהתחלון הקרבת הנשיאים - כבר התחיל חלישות דעתו, ומדברי כ"ק אד"ש משמע דעוד לא התחיל אהרן לחשוב על התנדבות המשכן בהתחלת הקרבת הנשיאים, כי אם "ובבא משה".

הת' מנחם שלינגרטן
- תות"ל 770 -

ל ק ו ט י ש י ח ו ת

י. בפרשתינו פרק ט' פסוק ד' מעתיק רש"י את התיבות וידבר משה וגו' מה ת"ל והלא כבר נאמר וידבר משה את מועדי ה' אלא כששמע פרשת מועדים מסיני אמר להם וחזר והזהירם בשעת מעשה.

והנה בפ' בא (שמות יב, כה) כבר פי' רש"י שמצות קרבן פסח וזלה אותה הכתוב בביאתם לארץ ולא נתחייבו במדבר אלא פסח אחד שעשו בשנה השנית על פי הדיבור.

זאת אומרת שהפסח שעשו בשנה השנית היתה הוראת שעה "על פי הדיבור" ולא נכללה בהוראה כללית דוידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל וא"כ פרש"י הנ"ל דפרשתינו תמוה מאר לכאורה.

ואולי יש ליישב בדוחק עכ"פ ע"פ משי"כ בלקו"ש חכ"ג ע' 69 וז"ל אע"פ אז "תלה הכתוב מצוה זו בביאתם לארץ", איז עס אבער ניט ווי אנדערע מצות וואס זיינען תלוי בביאה לארץ, וואס זייער עצם חיוב איז שייך נאר ווען מ'קומט לארץ, הקרבת קרבן פסח איז שייך אויך במדבר, ס'איז נאר וואס דער אויבערשטער האט איר ניט מחייב געווען לפועל ביז בילאן לארץ.

ובהערה 51 שם איתא ו"ל שזהו דיוק לשון רש"י "ולא נתחילו במדבר אלא פסח אחד בלבד שעשו בשנה השנית על פי הדיבור", ולא כבמכילתא שם "תלה הכתוב לעבודה זו מביאתן לארץ ולהלן", ולא נאמר שם מלבד פסח אחד - כי לדעת המכילתא ל"ל דהוי בגדר הוראת שעה ואינו בגדר דהקרבת הפסח כמו שהוא בא"י, משא"כ לדעת רש"י ש"פסח אחד" זה הוא באותו גדר החיוב דפסח דורות. עכ"ל.

והנה ממה שכתוב בהערה הנ"ל שה"פסח אחד" הוא באותו גדר החיוב דפסח דורות יש להוציא אולי שלדעת רש"י ל"ל בפשטות שכשנצטוו ישראל על פסח דורות כבר נכלל בהציווי גם הפסח הזה דשנה השנית ולכן כש"וידבר משה את מועדי ה'" בטח הודיעם כל פרטי המועדים כולל הפרט הזה דפסח מדבר בשנה השנית ולכן נשאלת שאלת רש"י כאן מה ת"ל והלא כבר נאמר.

מ"מ גארדאן
- לונדון אנגלי -

ח ס י ד ו ת

יא. במאמר ד"ה וידבר גו' במדבר סיני דש"פ במדבר ש.ז. נתבאר תוכן ג' הדרגות שבפסוק, למשפחותם לבית אבותם ולגולגלותם, ונת' שלמשפחותם הם שבעים המשפחות שמע' נפש יוצאי ירך יעקב, ולבית אבותם הם י"ב השבטים כו', ולמעלה מזה הם האבות עצמם.

גם בלקו"ת פרשתנו (ב,א) וכן באוה"ת וכו' הלשון הוא "ע" משפחות שיצאו מע' נפש יוצאי ירך יעקב". ולכאורה צריך בלאור בזה, דהרי בכלל ע' נפש נכללו גם י"ב השבטים ודינה ויעקב עצמו וכו' - וא"כ אין כאן ע' משפחות, דלכאורה אבות המשפחות הם רק בני השבטים, שמספרם פחות שבעים. ולהעיר, שבמאמר אדמו"ר האמצעי (הנדפס בספר מאמרי אדהאמ"צ במדבר ח"א), וכן בד"ה זה דשנת תרס"ב (ששם מבוארים אותם הענינים) לא נאמר הלשון ע' משפחות.

הרב משה מרדכוביץ
- תושב השכונה -

יב. בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נוי"נ כו' (ליל ערחה"ש, ש.ז.) מביא ומבאר כ"ק אדמו"ר שליט"א את ב' הענינים של הכתרים שנתנו לישראל בשעת מ"ת, דבגמרא איתא: ... באו ס"ר מלאכי השרת לכאו"א מישראל וקשרו להן ב' כתרים... ובמדרש איתא: משל לבני המדינה שעשו ג' עטרות למלך, מה עשה המלך נתן בראשו אחת ושנים נתן בראשם של בניו, כך כו' העליונים מכתירים...

ומבאר בהמאמר, הא דבגמרא איתא שמ"ת קשור עם ב' כתרים, ואילו במדרש איתא שמ"ת קשור עם ג' כתרים. שאי"ז סתירה, אלא שהם ב' מדריגות: א) ב' הכתרים שבגמרא. ב) דרגה נעלית יותר - ג' כתרים שבמדרש.

עפ"ז מבאר ומדליק: "דבגמרא הנה קשירת הכתרים לישראל היתה ע"י המלאכים. אמנם במדרש. מדובר במדריגה נעלית יותר, שהכתרת הכתרים לישראל היא ע"י הקב"ה בכבודו ובעצמו...".

"...וכשם שהוא בהכתרת הכתרים, כך הוא גם בעשיית הכתרים:

דבגמרא משמע שמקור הכתרים הוא **למעלה**, שהרי נתינת הכתרים היא ע"י **המלאכים**. . . **בשמם**. משא"כ במדרש מפורש שעשיית הכתרים לכתחילה היא ע"י בני המדינה, די"ל שהכוונה בזה היא **לישראל**...". ע"כ.

ועפ"ז יש להבין מש"כ בתחילת המאמר (בקטע השני), וז"ל: "...דבגמרא איירי בכתרים שנתנו **המלאכים** לישראל, ובמדרש איירי בכתרים שנתן **הקב"ה** לישראל. . . וגם לפי המדרש הכתרים קשורים עם **המלאכים**, שהרי ג' הכתרים שבמדרש נעשו ע"י המלאכים, כלשון המדרש העליונים מכתירים כו'...".

הרי מדליק בזה שהכתרים שבמדרש **נעשו ע"י המלאכים**, וכמ"ש "העליונים מכתירים", ואילו אח"כ בהמשך המאמר מבאר שעשיית הכתרים היא ע"י **ישראל דוקא** (בניגוד לעשיית הכתרים שבגמרא - שהם ע"י **המלאכים שמלמעלה**).

הרב לוי גאלדשטיין
- תושב השכונה -

יג. בלקו"ת ר"פ בהעלותך כט, ג, ז"ל: בחי' ז' נרות שהם ז' מדרגות בעבודת ה' יש עובד מאהבה משוך כמים, ויש מאהבה כרשפי אש, ויש ע"י התורה קו הממוצע, ויש ע"י נצחון לנצח ולהתגבר בעבודת ה' בסור מרע ועשה טוב, ויש ע"י הודיה, וכן יש עבודה ע"י התנשאות כמארז"ל במשנה ספ"ד דשבת כל ישראל בני מלכים הם וכמ"ש ויגבה לבו בדרכי ה' ויש ע"י שפלות. עכ"ל.

ובד"ה בהעלותך - ש"פ בהעלותך תשכ"ח מק' ע"ז מדוע מפרט רק ו' דרגות ואינו מפרט העבודה שכנגד ספ"ד היסוד (ונר השלי). ומשיך שם דאין לומר דמ"ש "עבודה ע"י התנשאות" קאי על ספ"ד היסוד כי התנשאות הוא בחי' מל' וכו' ע"ש.

ומביא בהמאמר שם מאוה"ת פ' צו [ע' שמא] שמפרט ג"כ בחל' היסוד שהו"ע התקשרות לה' כו'. ואפשר גם בלקו"ת צ"ל הוספת כמה תיבות אלא שנחסרו ע"י המעתיק וכיו"ב. ע"כ.

ויש לציין עוד בענין זה, לד"ה בהעלותך בסה"מ תקס"ב (הנחת כ"ק אדהאמ"צ ממאמר הלקו"ת) ח"א ע' רטז שמביא ג"כ בחל' היסוד - התקשרות כו'. וכ"ה בד"ה בהעלותך בס' מאמרי אדהאמ"צ - במדבר ח"ג ע' תתפג. וכן באוה"ת במדבר כרך ו' ע' א'תשסו - שם קיצורים לד"ה בהעלותך - מזכיר ג"כ בחל' יסוד. אמנם לא נזכר בד"ה זה בסה"מ תקס"ב ח"ב ובעוד מקומות באוה"ת בהעלותך.

*

יד. בלקו"ת שם כט, ד: "כמו שאנו רואים בחוש שהרצון מנהיג המדות של אדם שאפ"א אם יש לפניו דבר שיש בו תענוג כו' אם מסלק רצונו ממנו כו' אינו מקבל נחת ותענוג ממנו, וכן להיפך אם יש לפניו ח"ו דבר של צער ויסורים, והוא עושה רצונו לכך, אינו מרגיש הליסורים כ"כ".

וכ"ה גם בד"ה בהעלותך שבסה"מ תקס"ב ח"א ע' ריז (לשון כ"ק אדהאמ"צ): כמו שאנו רואים שאם לא ירצה אדם בדבר האהבה והתמדה לא יעורר לבבו כלל כו' ובהיפך ביסורים וצער של איזה דבר שהוא שונא לו אם ימשיך הרצון אליו אם מביאו לו אותו הדבר לא יצטער כלל ולא שאינו שונאו כ"א שנהפך הלב משנאה לאהבה ע"פ הכרח הרצון כו' וגדולה מזו שאם יקבל עליו ברצונו לסבול יסורים קשים לא יהי' היסורים כ"כ צער בנפשו מפני תגבורת הרצון כו' ויוכל להיות שיקבל נחת ועונג מהיסורים כו'. ע"ש.

וכ"ה בד"ה זה בסה"מ תקס"ב ח"ב (לשון ר"מ בן אדה"ז) ס"ע תנו. ע"ש. ובד"ה זה בס' מאמרי אדהאמ"צ - במדבר ח"ג ע' תתפד ואילך. ובאוה"ת בהעלותך כרך ו' ע' א'תשנו.

וכן הובאה פסקא זו בהרשימה ד"ה "צריך להיות

ו"יגבה לבו" (ס' מגדל עז ע' תעג): "בבהעלותך אמר רבנו ע"י רצון שאדם רוצה בדבר אינו מרגיש כלל אפ"י יסורים". (זראה עוד להלן אודות רשימה זו).

ועד"ז נמצא בד"ה פדה בשלום בס' מאמרים הקצרים ע' רטז: מדת השתוות כו' כי אין שייך יסורים אלא בדבר שהוא נגד הרצון כי ערך היסורים והצער הוא לפי ערך הרצון שאם אין רוצה כ"כ אין ההיפך יסורים כ"כ. וראה מזה ג"כ בארוכה בד"ה פדה בשלום בס' שע"ת ח"א פ"ז זאילך (ועי"ש בספ"א בה"ה הרוגיל מלוכה שלא הרגישו צער בפנ"ב שלהם מן ההריגה כי מס"נ שלהם ה"י בשמחה ותענוג מצד העדר תפיסת מקום כל תעוגי העוה"ז, וזהו מעלתם על שאר מס"נ דכמה צדיקי עולם)?

ובענין זה יש לציין ג"כ לסיפור אודות האדמו"ר ממודזל'ץ שלא הרגיש יסורים של הניתוח בעת דביקותו בניגון (ס' התוועדויות תש"מ ח"ב ס"ע 1373).

*

טו. לעיל הובא מרשימה ד"ה "ויגבה לבו בדרכי ה"י שנדפסה בס' מגדל עז ע' תעג. וכאן נתעכב ע"ד מהות רשימה זו.

בס' מגדל עז שם מביא מסה"ש תורת שלום שמיחוס הרשימה לאדהצ"צ (וכן בכת"י מעתיקים של הרשימה - שא' מהם אף נכתב בחיל אדהצ"צ - שמיחוסים אותה להצ"צ). ומוסיף שם שנדפסת בס' זה ע"פ כת"י [1124] "שנראה קרוב לודאי ככת"י אדמו"ר הצ"צ". אולם בתיקונים והוספות שם בסוף הס' מוסיף: "אחר העיון יש להסתפק בו שמא הוא גוכת"י אדמו"ר מוהר"ש".

ועל תוכן הרשימה ג"כ קלים אי החלטיות - דבמגדל עז שם מציין: (א) לשה"ש תורת שלום שם ס"ע 47 וז"ל: דערפאר זאגט דער זלידע (אדמו"ר בעל צ"צ נבגמ זי"ע) אין די קיצורים (אין דעם) קיצור פון ויגבה לבו בדרכי ה"י) כל החסידות הוא להפוך מדות הטבעיים. (ב) בכת"י מעתיק אחד מופיעה הרשימה בכותרת "חזיונות" [ועפ"ז נדפס במגד"ע שם במדור "חזיונות". וכותב שם המו"ל: "סגנון הדברים הנאמרים כאשר ידבר איש אל זולתו, מוכיח אף הוא,

שלפנינו רשימות מחזיונות או גילולי כעין מגיד וכיו"ב".
 ג) בכת"ל נוסף הכותרת היא: "הנהגות טובות שרשם אדמו"ר
 מהרמ"מ נבג"מ זי"ע".

ע"כ בס' מגדל עז.

ואולי ל"ל גם אשר תוכן הרשימה היא קיצורים
 מהנהגות ויחידות כו' שאמר אדמו"ר הצ"צ לבני אדמו"ר
 מהר"ש. ומובן מה שהוא מופיע בכת"ל אדמו"ר מהר"ש אף
 שנאמר ע"ז בתו"ש שהוא מאדמו"ר הצ"צ.

[ובאמת כשמעלינים בגוף הכ"ק דהרשימה (שבעז"ה
 זכיתי לראותו) - נראה אשר רובו רשום בכת"ל הדומה לכ"ק
 אדמו"ר מהר"ש וניתוספו בו כמה שורות אחדות בכת"ל הדומה
 לכ"ק אדמו"ר הצ"צ. ואם הוא רשימת חזיונות הוא הפלא
 ופלא. אמנם ע"פ הנ"ל שהוא מיחידות כו' מובן הוא כי ל"ל
 שאחרי שרשם כ"ק אדמו"ר מהר"ש ההוראות שקיבל מאביו
 אדהצ"צ הצליע הרשימה לפני אביו והוא הוסיף בה כמה
 שורות. אבל אין לייסד על ענין זה דהכתבי-יד, כי לאנשים
 בסוגנו בקל אפשר לטעות בזיהוי כת"ל דרבותינו.

ראה גם צילום של חלק מהכת"ל במגד"ע שם ע' תעד].

וכ"ז הוא בדרך השערה בלבד. ובגוף הענין יש לעיין
 אם נמצא אודות זה בשוחות ורשימות רבותינו.

אגב יש לציין במ"ש בהרשימה שם (ס"ע תעה): וגם כי
 חזית איך כל הפחדים כשהמח' פנויה משא"כ כשהמח' מלובשת
 בתורה, אלא שדמית שא"א וחזית שאפשר, ועל' כתב כיצד
 מברכין כו' עמ"ש לרש"פ. ע"כ.

הנה על התיבות "עמ"ש לרש"פ" ציין בהמ"מ שם
 שהכוונה למכתבי אדהצ"צ שכתב לאחותנו הרה"ח ר' שלמה
 פרידיש ע"ד הפחדים כו' (נד' במאה שערים ע' יז-יח
 עיל"ש באריכות). אמנם במ"ש "ועל' כתב כיצד מברכין" צ"ב
 להיכן הכוונה ואם הגיע לדינו.

הרב אליהו מטוסוב
 - תושב השכונה -

פ ש ו ט ו ש ל מ ק ר א

טז. בפסוק (ח, ז): ...הזה עליהם מי חטאת והעבירו תער על כל בשרם וגו'.

עילין בפרשת נשא בפירש"י ד"ה כלות משה להקים (ז, א): ...וראש חדש ניסן ה' בשני נשרפה הפרה בשלישי הזו הז' ראשונה ובשביעי גלחו, עכ"ל.

ועילין שם בפירש"י ד"ה ביום הראשון (ז, יב): אותו היום נטל עשר עטרות . ראשון למעשה בראשית ראשון לנשיאים וכו', עכ"ל.

והנה לפי חשבון זה נמצא שהס' שני' של הלויים ותגלחת שלהם ה' בשבת.

ועילין בפירוש התורה והמצוה להמלבי"ם וז"ל: ...ולפ"ז ה' ליום השביעי בשבת ואיך הזו וגלחו?

ועילין שם מה שתירץ על זה, שהוא לכאורה שלא לפי פירוש רש"י.

וצריך להבין למה אין רש"י מתעכב לפרש זה. (1)

*

לז. בפירש"י ד"ה והעבירו תער (ח, ז): ...והמצורע קרוי מת הזקיקם תגלחת כמצורעים, עכ"ל.

ובפירש"י ד"ה כמת (יב, יב): שהמצורע חשוב כמת מה מת מטמא בביאה אף מצורע מטמא בביאה. עכ"ל.

*****

(1) ולטעמיך איך העבירו תער על כל בשרם הרי אסור להקיף פאת הראש והזקן ואיך הקריבו את הקרבנות בשבת, אלא כך היתה הציווי, ופשוט.

המערכת

וצריך להבין:

למה לא פירש רש"י מה שפירש בד"ה השני, (גם) בד"ה הראשון.

עוד יש לדייק:

בד"ה הראשון אומר רש"י: "קרוי (מת)".

ובד"ה השני אומר: "חשוב (כמת)".

ולמה אין רש"י מביא (בד"ה הראשון) ראי' (מפסוק, מאמרז"ל וכו') שקרוי מת. (2).

הרב זו. ראזענבלום
- תושב השכונה -

יח. פרק ח' פסוק טו: ואחר כן לבואו הלויים לעבוד את אהל מועד וטהרת אותם והנפת אותם תנופה.

ולכאורה צלה"ב מש"כ כאן וטהרת אותם דהרי ענין טהרת הלויים היתה לפני"ז וראה בפס' ז' - ... וכבסו בגדיהם והטהרו (- וראה באבן עזרא על אתר בד"ה וכבסו בגדיהם - ואחר כך יהיו טהורים בטהרם במי חטאת.

*****

(2) אוא"ל בבילאור כהנ"ל שע"פ פשטות "קרוי" (מת) הוא קל יותר מ"חשוב" (כמת) שזה רק נקרא בשם מת. ובפשטות משום שהוא מובדל מכל האנשים ואין לו שום מגע ומשא עמהם ומחוץ לג' מחנות וכו' משא"כ "חשוב" כמת הכונה בזה עוד יותר שיש לו גדרים (ע"פ דין) כמו מת ולכן כאן שנהגו בהם כמו מצורעים ולא אמר הכתוב שהם מתים (ח"ו) מפרש רש"י שהמצורע קרוי מת ואינו צריך להביא ע"ז שום ראי' וכנ"ל שזה מובן בפשטות, וזה מספיק שיהי' להם תגלחת משא"כ להלן שהפסוק אומר אל נא תהי' כמת ז.א. שהפסוק אומר שמצורע הוה כמו מת, אומר רש"י שבמצורע חשוב כמת אבל ע"ז צריך ראי' והסבר מדוע חשוב כמת ולכן מפ' רש"י ודו"ק.

המערכת

ומהו ענין הטהרה המוסף ע"ז בפסוק דידן. ורש"י
אינו מפרש מאומה.

הת' מנחם מענדל פרום
- תות"ל 770 -

יט. בפירש"י ד"ה נתנים נתנים (ח, טז): נתונים למשא
נתונים לשיר, עכ"ל.

וצריך להבין:

(א) פסוק כעין זה כבר נאמר בפרשת במדבר (ג, ט):
...נתונים נתונים המה לו וגו', ולמה אין רש"י מפרש שם
למה נאמר הלשון נתונים שתי פעמים, כמו שמפרש בפרשתינו.

(ב) למה נאמר ענין זה שני פעמים, רק יש חילוק,
שבפרשת במדבר נאמר: "(נתונים נתונים המה) לו".

ובפרשתינו נאמר: ... (נתונים נתונים המה) לי".

(ג) מהו טעם החילוק.

שלכאורה הן בפרשת במדבר והן בפרשתינו פירוש
הדברים הוא: שלכתחילה היו הלויים של הקב"ה ונתנם לאהרן
ולבניו.

וכן יש כמה פסוקים בענין זה שכבר נאמרו בפרשת
במדבר ונכפלו כאן.

ואין רש"י מפרש זה.

הרב וו. ראזענבלום
- תושב השכונה -

כ. בפירש"י ד"ה כי לי כל בכור (ח, יז): שלי היו
הבכורות בקו הדין שהגנתי עליהם בין בכורי מצרים, עכ"ל.

וצריך להבין:

(א) פסוק כעין זה כבר נאמר בפרשת במדבר (ג, יג): כי לי כל בכור וגו', ולמה לא פירש רש"י שם, מה שפירש כאן.

(ב) למה נאמר ענין זה שני פעמים.

הרב וז. רוזענבלום

- תושב השכונה -

וכן כתב הת' מנחם מענדל ליפסקער

- תות"ל 770 -

כא. בד"ה ואתנה (פ"ח פסוק יט) חמשה פעמים נאמרו בני ישראל במקרא זה להודיע חיבתן כו'.

וצריך ביאור בפשוטו של מקרא למה כאן יותר ממקומות אחרים בא הפסוק להודיע חיבתן, ולהעיר מאור החיים שכתב שהוא דרך דרש, ועייג"כ שפ"ח וגו"א.

הת' אשר אסטער

- תות"ל 770 -

כב. פרשתינו ח, כד...מבן חמש ועשרים ופי'. . מכאן לתלמיד וכו' וצ"ל מה קשה בפש"מ שצריך רש"י לכתוב מכאן לתלמיד וכו'. (3).

הת' יוסף יצחק פיקארסקי

- תלמיד במתיבתא -

כג. בפירש"י ד"ה ולא יעבוד עוד (ח, כה): עבודת משא בכתף אבל חוזר הוא לנעילת שערים לשיר ולטעון עגלות וכו', עכ"ל.

*****

(3) למה לא ילמוד יותר מחמש שנים אם לא ידע עדיין וכו'.

המערכת

ובפירש"י (שאחר זה) ד"ה לשמור משמרת (ח, כו):
לחנות סביב לאהל ולהקים ולהוריד בשעת המסעות, עכ"ל.

וצריך להבין:

(א) למה בד"ה הראשון מזכיר רש"י נעילת שערים
ולטעון עגלות, ואינו מזכיר: "להקים ולהוריד בשעת
המסעות" שמזכיר בד"ה השני. ובד"ה השני, ההיפך.

(ב) עיין בפרשת קרח בפירש"י ד"ה וישרתוך (יח, ב):
בשמירת השערים ולמנות מהם גזברין ואמרכלין, עכ"ל.

וכן על דרך זה בד"ה לכם מתנה נתנים (שס, י):
...לשמור משמרת גזברין ואמרכלין, עכ"ל.

וצריך להבין:

למה לא נזכר בפרשתינו הן בד"ה הראשון (הנ"ל) והן
בד"ה השני (הנ"ל) הענין של "למנות מהם גזברין
ואמרכלין".

ובפרט לפי פירש"י בפרשת קרח ד"ה לכם מתנה נתנים
(הנ"ל): "לשמור משמרת (גזברין ואמרכלין)", דהיינו
שתפקיד זה הוא ענין של "לשמור משמרת", הי' לו לרש"י
להזכיר זה בד"ה השני, שנאמר בפירוש בכתוב: "לשמור
משמרת".

ובכלל צריך להבין:

תפקידם של הלויים נאמר ונשנה כמה פעמים הן בפרשת
במדבר והן בפרשתינו ולא נזכר אף פעם אחד, הן בכתוב הן
בפירוש רש"י שיש ללויים גם התפקיד של "גזברין
ואמרכלין".

עוד יש לדיוק:

בפרשתינו אומר רש"י בד"ה הראשון (הנ"ל): "לנעילת
(שערים)".

משא"כ בפרשת קרח בפירש"י ד"ה וישרתוך (הנ"ל),

אומר רש"י: "בשמירת (השערים)".

והחילוק בין שני לשונות אלו מובן בפשטות, והוא לכאורה חילוק מן הקצה אל הקצה.

הרב וו. ראזענבלום
- תושב השכונה -

כד. פרשתנו ט, ז ד"ה למה נגרע ופי' . . אשרי ללד . .
וצ"ל מה קשה בפשט"מ שצריך רש"י לפרש זה. (4).

הת' יוסף יצחק פיקארסקי
- תלמיד במתיבתא -

כה. בפירש"י ד"ה וכי יגור אתכם גר ועשה פסח (ט, יד):
יכול כל המתגליר יעשה פסח מיד ת"ל חקה אחת וגו' אלא כך
משמעו וכי יגור אתכם גר ובא עת לעשות פסח עם חביריו
כחקה וכמשפט יעשה, עכ"ל.

ענין בפרשת בא בפירש"י ד"ה ועשה פסח (יב, מח):
יכול כל המתגליר יעשה פסח מיד ת"ל והי' כאזרח הארץ מה
אזרח בי"ד אף גר בי"ד, עכ"ל.

וענין בקובץ הערות וביאורים ש"פ בא, גליון כ,
ששאלתי שם: למה נאמר ענין זה שתי פעמים, וגם, לאחר
רש"י מפרש בפרשת בא "מה אזרח בי"ד אף גר בי"ד", מה
שיך לומר כשבאים לפשת בהעלותך: "יכול כל המתגליר יעשה
פסח מיד", הרי כבר יודעים מפרשת בא שאין יכולים לומר
כו.

ועל זה תירצו שם המערכת בהערה 10, וז"ל: אולי יש
*****

(4) אולי י"ל דקשה מדוע צ"ל "עמדו ואשמעה" הי'
יכול לכתוב ויאמר ה' אל משה וגו' ע"ד כמו שהי' במקושש
עצים, מה מלמדנו בזה שמשה אמר את זה ולכן מפ' רש"י
"אשרי וכו'".

המערכת

לומר שבפ' בהעלותך משמיענו חידוש גדול בפש"מ: דמאחר ששם מדובר בפסח שני שמי שלא הקריב פסח ראשון יש לו תשלומין, הייתי חושב שגר שנתגייר ולא עשה פסח (שנתגייר לאחר פ"ר (ופ"ש)) יהי' עבורו תשלום... קמ"ל. עכ"ל של המערכת בקובץ הנ"ל.

ולא הבנתי תירוצם:

(א) מה שייך לומר תשלומים בנוגע לגוי שלא הי' מחויב בפסח עד שנתגייר, ואיזה דמיון זה לישראל שהי' מחויב בפסח ראשון רק שמצד איזה סיבה לא הקריב אותו בזמנו.

(ב) וכי פסח שני עשו מיד, והלא המתינו חדש, וא"כ למה נאמר "שכל המתגייר יעשה פסח מיד", בלי קביעות זמן מיוחד על זה, כמו פסח שני.

אבל עיין בספרי על פסוק זה, וז"ל:

...ר' שמעון בן אלעזר אומר הרי שנתגייר בין שני פסחים שומע אני יעשה פסח שני ת"ל כאזרח מה אזרח שלא עשה את הראשון יעשה את השני כך כל שלא עשה את הראשון יעשה את השני, עכ"ל בנוגע לעניננו.

וכן על דרך זה הוא במכילתא פרשת בא.

ועיין בפירוש התורה והמצוה להמלבי"ם, וז"ל:

...והלמוד הראשון שלא יעשה פסח ראשון למד מפ' בא, והלמוד השני שלא יעשה פסח שני למד מפה, וסתמא זו כר' נתן (בפסחים דף צג) שגר שנתגייר בין שני פסחים פטור מפ"ש, עכ"ל שם.

וכן על דרך זה, מפרש המלבי"ם על המכילתא בפרשת בא, ושם מוסקף קצת בלאור, וז"ל:

...ובפסחים דף צ"ג יש פלוגתא בזה בין רבי ור' נתן, ולרבי י"ל שדורש בהפך שדינו כאזרח לעשות פסח שני, עכ"ל.

שלפי כל זה, לכאורה היינו יכולים לומר שגם רש"י לומד לפי אופן זה,

דהיינו מה שרש"י אומר בפרשתינו: "יכול כל המתגליר וכו'" מדובר בנוגע לגר שנתגליר בין פסח ראשון לשני,

ובפרט, שבכמה חומשים, מצויין המקור לפירש"י זה: (פסחים צ"ג. ספרי).

אבל לכאורה מפשטות ומסתמת לשונו של רש"י לא משמע כן, שאם כן:

(א) למה לא אמר בפירוש (כלשון הספרי): "(יכול) שנתגליר בין שני פסחים וכו'".

(ב) מהו הפירוש של: (יעשה פסח) מיד"

הרי לכאורה אין זה "מיד", שהרי צריך להמתין (קרוב) לחדש ימים.

(ג) נניח שרש"י לומד כאן כהספרי, הרי: כנ"ל, יש מחלוקת בזה, ויכולים ללמוד פשטות הכתובים הן לדעת רבי והן לדעת ר' נתן, וכפירוש המלבי"ם על המכילתא בפרשת בא, הנ"ל (שדינו כאזרח לעשות פסח שני).

ואדרבה, לפי אופן זה, משמע לכאורה יותר מפשטות הכתובים.

ולמה סתם רש"י כר' נתן.

[דרך אגב: עיין ברמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ה, הלכה ז, וז"ל: גר שנתגליר בין פסח ראשון לפסח שני וכן קטן שהגדיל בין שני פסחים חליבין לעשות פסח שני, ועיין בכסף משנה שם, וז"ל: ...ופסק כרבי מחבירו.]

ואולי הי' אפשר לומר, על כל פנים בדוחק, שהפירוש ברש"י כאן הוא:

"יכול כל המתגליר יעשה פסח": דהיינו גר שנתגליר בין פסח ראשון לפסח שני (כהספרי), "מיד": היינו מיד

שהתגיר בן פסח ראשון לפסח שני.

והטעם היו יכולים לומר: היות שעוד לא הסתיים זמן של הבאת קרבן פסח עד פסח שני, יביא הגר קרבנו מיד, שיש שייכות לקרבן זה גם עם הגירות שלו. ולפיכך לא ימתין עד פסח שני, "ת"ל חקה אחת": שהגר צריך להמתין עד פסח שני.

ולפי זה ה' מיושב על כל פנים:

(א) למה נאמר הפסוק עוד פעם, והפירוש של "יכול".

(ב) מהו הפירוש של "מיד" (דהיינו מיד אחר פסח ראשון, אבל קודם פסח שני.

(ג) לפי זה נמצא רש"י לומד כרבי ולא כרבי נתן.

ולשלימות הענין בזה אולי ה' כדאי להביא גם שאר השאלות ששאלתי (בהגליון הנ"ל) בנוגע לשני פירושי רש"י אלו:

(א) למה אין רש"י מסיים בפרשת בא (על דרך שהוא מסיים בפרשת בהעלותך): "אלא כך משמעו וכי יגור אתכם גר ובא עת לעשות פסח וכו'".

(ב) בפרשת בא מעתיק רש"י רק תיבות: "ועשה פסח" מן הפסוק, משא"כ בפרשתינו מעתיק רש"י: "וכי יגור אתכם גר ועשה פסח" מן הפסוק.

ואולי יש להוסיף עוד שאלה:

בפרשת בא כתיב אחר פסוק הנ"ל שם (יב, מט): תורה אחת יהי' לאזרח ולגר הגר בתוכם, ופירש רש"י שם: להשוות גר לאזרח אף לשאר מצוות שבתורה, עכ"ל.

והנה גם בפרשתינו נאמר כעין זה (ט, יד): ... חקה אחת יהי' לכם ולגר ולאזרח הארץ.

ועיין בספרי, וז"ל: .... כחקת הפסח אין לי אלא בפסח שוה הגר לאזרח, בכל מצות שבתורה מנין ת"ל חקה אחת יהי' לכם בא הכתוב והשוה הגר לאזרח לכל מצות שבתורה,

עכ"ל.

וצריך להבין, למה אין רש"י מפרש למה צריכים שתי פסוקים להשוות גר לאזרח לשאר מצוות שבתורה.

הרב וו. ראזענבלום
- תושב השכונה -

כו. פרשתינו ט, יח בד"ה ע"פ ה' יסעו פי' . . כיון שהיו ישראל נוסעים ה' עמוד הענן מתקפל ונמשך ע"ג בני יהודה.

וצ"ל אמאי לא פי' זה בפסוק שלפנ"ז (י"ז) שהפסוק מדובר איך ה' סדר הנסיעה בזמן שהקב"ה רצה שבנ"י יסעו כדכתיב "ולפי העלות הענן מעל האהל ואחרי כן יסעו" וגו' משא"כ בפסוק זה (לא מדובר מה הסימנים שעשה הקב"ה בזמן שרצה לישראל שיסעו) אלא שהנסיעה ה' על פי ה' וג"כ קשה בד"ה, השני על פי ה' יחנו כנ"ל (5)

*

כז. פרשתינו י, יב בד"ה למסעיהם פי' רש"י "כמשפט המפורש למסע דגליהם מי ראשון ומי אחרון". ולכאורה קשה לרש"י (6) למה כתיב למסעיהם בפסוק שה' לו לכתוב "ויסעו בני ישראל ממדבר סיני" (בלי תיבת למסעיהם ולכך פי' רש"י המשפט המפורש וכו'.

וצ"ל לכא' הרי זה פשוט שהפרשה שלפנ"ז מדובר איך
*****

(5) מפני שק"ל אם כתוב בפסוק י"ז "ולפי העלות וגו'" איך אומר כאן "ע"פ ה'" איך זה ע"פ ה'? ע"ז מפרש רש"י שזה גופא - העלות הענן - ע"פ ה'.

(6) על' בגו"א שמפ' קושלית רש"י באו"א וז"ל: "דאין לומר למסעיהם המפ' לפ' מסעי שאין לאמר למסעיהם הלשון רבים כי מסע הראשון לא נסעו אלא מסע א' וכו' עכ"ל. אבל קושלית השואל במקומה עומדת דלכאורה כל המלה מיותרת.
המערכת

צ"ל הנסיעה ובפשטות בשיעור שנסעו הי' בדרך שצוה הקב"ה למשה לפני"ז ולכן הדרא קושיא לדוכתי' למה כתיב למסעיהם.

הת' יוסף יצחק פיקארסקי
- תלמיד במתיבתא -

כח. פרק י"א פסוק א' בד"ה רע באונזי ה' מפרש: תואנה שהיא רעה באזני ה' שתמכוונים שתבוא באזניו ויקניט אמרו אוי לנו כמה לבטנו בדרך הזה שלשה ימים שלא נחנו מענוי הדרך.

ולכאו' אינו מובן פי' - הרי רש"י פ' לעיל (י-לג) בד"ה דרך שלשת ימים - מהלך שלשת ימים הלכו ביום אחד . וא"כ מה חוזר ומפרש שהלכו ג' ימים.

ובעצם יש בפסוק זה ענין שרש"י אינו מיישבו - הפסוק אומר כמתאוננים בכ"ף הדמיון דהיינו שטענתם היתה לא צודקת ומכ"מ התאוננו ולכאו' לפי פי' רש"י מכ"מ הרי היתה טרחתם בדרך מרובה ולא נחו - אמנם ראה בפ"י ספורנו שמפרש שבאמת לא היתה רבה טרחתם כ"כ בדרך דע"ז הל' כמתאוננים בכ"ף הדמיון בלבד דבאמת ידעו שאין טענתם צודקת ורק רצו להטעין כלפי מעלה, עי"ש.

הת' מנחם מענדל פרום
- תות"ל 770 -

כט. פרשתינו פי"א פסוק ה' בד"ה אשר נאכל במצרים חנם מפרש רש"י ומהו אומר חנם? חנם מן המצות.

וצלה"ב: איזה מין טענה זה, שקבלו דגה בלי קיום מצוות? הרי בין לעבוד עבודת עבד במצרים ולקיים במצות הרי אופן ראשון הוא הרבה יותר קשה בגשמיות א"כ מהי הטענה שלהם? אע"פ שבקשו עלילה (כמפרש"י בפסוק ד' בד"ה מי לאכלנו בשר), מ"מ הרי צריך שטענה כזה יהי' לה איזה אחיזה בשכל?! (7).

*****

(7) כללות הטענה שלהם היתה שבמצרים אכלו דגים

וגם צלה"ב מדוע לא אמרו בפירוש שמתאוננים משום קיום מצות, ולמה זה רק נרמז בתיבת חנם?

וכן מכיון שרש"י מפרש רק תיבת חנם מדוע מעתיק כו"כ תיבות בתור ד"ה.

*

ל. בפסוק זה בד"ה את קשואים מפרש"י שהמן משתנה לכל דבר חוץ מאלו. וצלה"ב אי"כ איך זה מתאים עם הפירוש בפ' בשלח טז, לא שה"מן" הי' טעמו כצפיחית בדבש, וכן להלן פסוק א' "והי' טעמו כטעם לשד השמן" וראה רש"י. וצריך ביאור בענין זה, דטעם המן.

הרב מיכאל לוזניק

- שליח כ"ק אדמו"ר שליט"א -
מיאמי פלארידא

לא. בפרק י"א פסוק י"ב בד"ה כל תאמר אלי "שאתה ואמר אלי שאהו בחיקך והיכן אמר לו כן (שמות לב) לך נחה את העם ואומר (שמות ו' י"ג) ויצום אל בניי על מנת שיהיו סוקלים אתכם ומחחרפים אתכם, עכ"ל.

בשמות ו' י"ג כ' רש"י (ד"ה ויצום) צום עליהם להנהיגם בנחת ולסבול אותם, הרי לא הזכיר רש"י שם לשון סקילה וחרیפה, אלא הנהגת ראשי בתל אבות כלפי בני ישראל, ולמה שינה רש"י כאן בפירושו?

*****

ועכשיו אין להם דגים רק מן (אף שבמצרים עבדו עבודת פרך הנה בזה הם מודעים שעכשיו טוב יותר - אבל לגבי האכילה שם הי' יותר טוב) וע"ז הוסיפו עוד נקודה (צדדית) שגם הדגים היו בלי מצות משא"כ עכשיו יש להם רק מן (ולא דגים) וגם מחוליבים במצות.

ואפשר לומר שמה שקשה לרש"י היא מדוע טענו שבמצרים היו להם דגים חנם הרי עכשיו גם המן היתה בחנם. ולכן הוכרח רש"י לומר שהפ"ל חנם כאן הוא חנם מן המצות.

המערכת

ג) ועוד, למה הביא רש"י כל ענין זה כאן (ע"מ שיהיו סוקליו וכו') הלא מטרת רש"י כאן הוא רק (לפרש כי תאמר אלי) להביא ראיות מפסוקים "היכן אמר לו" - ולא לפרש הפסוקים! (8)

ד) עוד קשה דלקמן בפסוק י"ז כ' רש"י ונשאו אתך, התנה עמהם ע"מ שיקבלו עליהם טורח בני שהם טרחנים וסרבנים. עכ"ל. למה כתב רש"י שם לשונות אחרים ממה שכתב כאן?

הת' מנחם שלינגרטן
- תות"ל 770 -

לב. בפרק י"ב פסוק י"ג ד"ה "לאמר - מה ת"ל אמר לו השליבני אם אתה מרפא אותה אם לאו עד שהשיבו ואביה ירק ירק וגו'. ראב"ע' אומר בד' מקומות בקש משה מלפני הקב"ה להשיבו אם יעשה שאלותיו אם לאו. כיוצא בו וידבר משה לפני ה' לאמר וגו' מה ת"ל לאמר השיבני אם גואלם אתה אם לאו עד שהשיבו עתה תראה וגו'. כיו"ב ויאמר משה לפני ה' לאמר יפקד ה' ק-ל הרוחות לכל בשר. כיו"ב ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר השיבו רב לך".

ואינו מובן:

א) מה נוגעת דרשתו של ר' אלעזר בן עזרי' לפשוטו של מקרא כאן?

ב) מדוע לגבי הפסוק "יפקד ה' וכו'" רש"י לא מביא את תשובת הקב"ה כמו שהביא בשאר המקומות?

ג) מדוע לעיל בשמות פ"ו רש"י אינו מפרש כלום על המילה לאמר וכאן מפרש?

ד) לקמן בפר' ואתחנן כותב רש"י "לאמר - זה אחד מג' מקומות שאמר משה לפני המקום אינו מניחך עד
*****

8) רש"י בא לפרש איפה אמר ה' "שאהו בחקיך וגו'" שמשמעו נשיאה כזו הכרוך בטורח מרובה וכו'.
המערכת

שתודיעני אם תעשה שאלתו אם לאו". וכאן רש"י אומר שזה אחד מד' מקומות.

הת' מנחם מענדל ליפסקער

- תות"ל 770 -

לג. פרשתינו פרק י"ב פסוק י"ג ד"ה אל נא רפא נא לה. בא הכתוב ללמדך דרך ארץ שהשואל דבר מחבירו צריך לומר ב' או ג' דברי תחנונים ואחר כך יבקש שאלותיו. עכ"ל. ולכן אמר משה "נא" ולהעיר מפרק י' פסוק ל"א לעיל אל נא תעזוב, שהתחיל משה עם הבקשה - "אל", והפסיק באמצע בלשון בקשה - "נא", ורש"י לא מעורר על זה - לא כאן ולא שם. (9).

*

לד. בפרק י"ב פסוק י"ג ד"ה רפא נא לה, מפני מה לא האריך משה בתפלה שלא יהיו ישראל אומרים אחותו עומדת בצרה והוא עומד ומרבה בתפלה, ע"כ.

והבן חמש שואל, אולי מפני שלא נתרפה מרים מיד - לכן יש צורך באריכת התפילה (עד שתתרפה)?!

וכן יש לשאול בשמות י"ד ט"ו מה תצעק אלי - פי' רש"י... אמר לו הקב"ה לא עת עתה להאריך בתפלה שישראל נתונים בצרה. עכ"ל. ואולי הא גופא, מפני שישראל [עדיין] נתונים בצרה, ולא בא הישועה אחרי תפלה קצרה לכן האריך בתפלה?!

הת' מנחם מענדל שייגרטרן

- תות"ל 770 -

*****

(9) הלא רש"י פי' שם מה בא ה"נא" לפרש וא"א ללמוד מזה ב' דברים.

המערכת

רשימת בלאורי כ"ק אדמו"ר שליט"א בפירש"י דפ' שלח

נת' בהתוועדות	ד"ה	פרק ופסוק
שלח, (קרח) תשכ"ה (1)	שלח לך אנשים	יג, ב
שלח תשמ"ה	ויקרא משה להושע וגו'	יג, טז
מוצאי ש"פ שלח תשל"ט	את הארץ מה היא	יג, יח
מוצאי ש"פ שלח תשל"ט	החזק הוא הרפה	שם
מוצאי ש"פ שלח תשל"ט	הבמחנים	יג, יט
מוצאי ש"פ שלח תשל"ט	הטובה היא	שם
מוצאי ש"פ שלח תשל"ח	וישאוהו במוט בשנים	יג, כג
שלח קרח חוקת תשמ"ה	מדוע, לא נטלו כלום יהושע וכלב.	שם
שלח תשכ"ו (2)	ויהם כלב	יג, ל
שלח תשכ"ו (3)	אל משה	שם
שלח תשכ"ו (4)	עלה בעלה	שם
שלח תשכ"ו (2)	ויהם	שם
שלח תשמ"ב	הנפילים	יג, לג

שם	וזכן הליוו בעליניהם	שלה ושמ"ב
שם	ענק	שלח תשמ"ב
יד, ט	אל תמרודו	שלח תש"ל (5)
שם	אל תמרודו	שלח תש"ה (5)
שם	כי לחמנו הם	שלח תש"ל (6)
שם	כי לחמנו הם	שלח תש"ה (6)
שם	סר צלם	שלח תש"ל (7)
שם	סר צלם	שלח תש"ה (7)
יד, יג	למה אין רש"י מפרש, למה (עיקר) טענת משה להקב"ה ה' "ושמעו מצרים...". ולא ביקש על בני"י שלא יהרגו ח"ו.	שלח תש"מ (8)
יד, יח	ה' ארך אפים	שלח תש"ז
יד, כב	וינסו	שלח תש"ד
שם	זה עשר פעמים	שלח תש"ד
יד, לו	וישובו וילינו עליו	שלח תש"ב (9)
טו, ג	ועשיתם אשה	שלח תשכ"ח
שם	ריח ניחוח	שלח תשכ"ח
שם	לפלא נדר או בנדבה וגו'	שלח תשכ"ח
טו, יד, טז	למה אין רש"י מפרש, מדוע צריכה התורה לחזור ולומר ענין אחד ד' פעמים?	שלח תשמ"א

כ"ו סיון, וש"פ שלח תשל"ו (10)	ראשית עריסותיכם	טו, כ
כ"ו סיון, וש"פ שלח תשל"ו (10)	חלה	שם
כ"ו סיון, וש"פ שלח תשל"ו (11)	כתרומת גורן	שם
	למה אין רש"י מפרש: (1) הסמיכות דפרשת ע"ז לפרשת חלה. (2) פ' ע"ז שייכת יותר לכאורה לחומש ויקרא. שלח תשל"ג.	טו, כב
שלח, חו"ב תשכ"ט	וכי תשגו ולא תעשו	שם
שלח, חו"ב תשכ"ט	וכי תשגו וגו'	שם
שלח, חו"ב תשכ"ט	אשר דבר ה' אל משה	שם
שלח, תשמ"ג	ביד רמה	טו, ל
שלח תשמ"ג	מגדף	שם
שלח, קרח תשל"א	אני ה'	טו, מא
שלח, קרח תשל"א	אלקיכם	שם
שלח, קרח תשל"א	אשר הוצאתי אתכם	שם
שלח תשכ"ה (12)	אני ה' אלוקיכם	שם
	אני ה' אלוקיכם	שם

שלח קרח תשלי"א	(עד ד"א)	
שלח תשמ"א	אנל ה' אלוקיכם (החל "ומיסודו של ר' משה הדרשן" עד גמירא)	שם
שלח תשכ"ה (12)	על כנפי בגדיהם	שם
שלח, (קרח) תשכ"ה (12)	פתיל תכלת	שם

*****

1 חלי"ח ע' 141-149. 2 ח"ח ע' 82-93. 3 שם ע'
 93-83. 4 שם ע' 85-93. 5 חלי"ח עמוד 161-170. 6 שם
 ע' 162-170. 7 שם ע' 163-170. 8 חכ"ג ע' 96-103. 9
 חל"ג ע' 44-50. 10 חלי"ח ע' 179-186. 11 שם ע'
 178-186. 12 ח"ח ע' 95-101.

נערך ע"י הרב יוסף יצחק שגלוב
 - תושב השכונה -

ש ו נ ו ת

לה. בתורת שלום ע' 85 כתוב דפעם אחת נכנס הרב המגיד להמתחבתא מקום מושב כל התלמידים וביקש שימצאו איזה ענין במה להציל את הרב ר' פנחס, כי ראה עליו קטרוג גדול, ר"ל, שלהלות שחידש איזה ענין גדול בתורה ונהנה מזה ע"כ פסקו בב"ד של מעלה עליו שיסתלק מן העולם, וחפשו כל התלמידים לימוד זכות עליו עפ"י דין התורה להסיר הגזר מעליו ולא מצאו עד שקם רבינו הגדול ואמר שעפ"י דין תורה יש לו לימוד זכות על הרב ר' פנחס, בהיות כי הרמב"ם פוסק את ההלכה דגוסס חשיב כמת ע"כ אם נגזר עליו מיתה הוא באופן כך, ואח"כ יתרפא, והסכימו כל החברים התלמידים הקדושים ורבים מורינו בראשם דההלכה בהרמב"ם דגוסס חשיב כמת, ושאחר יתרפא ברפוא"ש, וכן ה"ל שחזר לבריאותו, והצלת הר"פ ה"ל ע"י רבינו.

ובשוה"ג מכ"ק אדמו"ר שליט"א וז"ל לא מצאתי זה, לע"ע ברמב"ם ואדרבה ראה ה"ל שבועות פ"י ה"ט"ו. ה"ל טומאת מת ספ"א. ה"ל שגגות פ"י ה"י ועוד. ונראה דטעה המעתיק וצ"ל רש"י (קידושין ע"ח סע"ב) הובא בטור אה"ע סקכ"א וכ"ה דעת ר"ח והבית שמואל שם.

ולהעיר מרמב"ם ה"ל ערכין וחרמין פ"א ה"ג הגוסס אין לו לא ערך ולא דמים הואיל ורב הגוססין למיתה וזהו חידוש של הרמב"ם בענין זה דבערכין ד' איתא נפשות נפשות ולא המת אוציא את המת ולא אוציא את הגוסס ת"ל והעמיד והעריך כל שישנו בהעמדה ישנו בהערכה וכל שאינו בהעמדה איננו בהערכה ובתוס' וא"ת והא פ"ב דחולין שחט בה שנים. וי"ל דבהמה אית בה חיותא טפי ויכולה לעמוד וברבינו גרשום נפשות ולא את המת מעריך אתה את שנפשו בו ואי אתה מעריך את המת [וגוסס אינו בהעמדה] ובשטמ"ק בשם הרא"ש אבל גוסס אע"פ שיכול לחיות כבר נחלש ולא בר העמדה היא ובערכין ו בשלמא גוסס לא נידר דלאו בר דמים היא ולא נערך דלאו בר העמדה והערכה הוא והרמב"ם צ"ע ואכ"מ.

ויש לומר השליכות מהל' ערכין דוקא למעשה זה ע"פ דברי אדה"ז עצמו הובא בלקו"ש ח"ב ע' 4-1 ר' הלל האט צוגעגרייט א קשיא אין מס' ערכין אויף צו פרעגן דעם

אלטן רבין אין לערנען ווי נאר דער אלטער רבי זיצט אריין
אין צימער נאך איידער ר' הלל האט באוויזן צו ארומגיין פון
באהאלטעניש, האט ער דערהערט ווי דער אלטער רבי זאגט
בניגון הידוע "אז א יונגערמאן האט א קשיא אין ערכין
דארף ער פריער זיך מעריך זיין" האט ער, ר' הלל,
געחלש'ן עכ"ל לעניננו וק"ל. וצ"ע. *

הת' יוסף יצחק הכהן פעלדמאן
- תלמיד בישיבה -

*****

* אבל ראה לקו"ש ח"ז ע' 524 והלאה בארוכה.

המערכת.

לזכות

הרה"ח התמים ר' יוסף יצחק שיחי

זוגתו מרת רבקה נעמי שתחי

בתם

חנה ליבא

בניהם

שלום דובער, יעקב יהושע, תנחום זאב

שיחיו

ל י י ן